

В своїй роботі я використовую елементи багатьох інноваційних педагогічних технологій навчання, але, як показав аналіз тез статті, максимальну увагу приділяю впровадженню:

- технології розвивального навчання;
- технології інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріалу (системи В. Шаталова);
- технології розвитку критичного мислення;
- технології проблемного навчання;
- інтерактивних технологій навчання.

Якісна підготовка конкурентоспроможного працівника потребує творчого підходу педагогічних працівників ЗП(ПТ)О до вибору змісту, форм, методів та засобів навчання, максимального використання досягнень сучасної педагогічної науки, нових педагогічних технологій [9].

Література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академ. видав, 2004. 352 с.
2. Лернер И. Л. Дидактические основы методов обучения. Москва: Педагогика, 1981. 186 с.
3. Ляпина Г. А. Игра как средство активизации учебно-воспитательного процесса. Алма-Ата.: Изд-во МЕТЕП, 1987. 64 с.
4. Наволокова Н. П. Повторення і закріплення навчального матеріалу. *Управління школою*. №11(167). 2007. С.16 –22.
5. Нові технології навчання – ефективний шлях забезпечення високої кваліфікації спеціалістів. *Рідна школа*. 1998. №6.
6. Паламарчук В. Від творчої особистості до нових технологій навчання. *Рідна школа*, №2, 1998.
7. Подласый И. П. Педагогика. Москва: Просвещение, 1996. 423 с.
8. Радкевич В. О. Інноваційні процеси в сучасній професійній школі. *Професійно-технічна освіта*. 2005. №1.

УДК 159.923.2

Сорока О. В.

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри
соціальної педагогіки і соціальної роботи
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Sorokaolga175@gmail.com

ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ У САМООСВІТІ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Потреба самоосвіти, у тому числі й менеджерів соціокультурної діяльності, диктується специфікою управлінської діяльності, тенденціями і реаліями неперервної освіти, пов'язаною з мінливими умовами управлінської праці, соціокультурними потребами суспільства, всезростаючими вимогами до менеджерів, їхніх здібностей швидко реагувати на зміну суспільних процесів і

ситуацій, готовністю перебудувувати свою діяльність, вирішувати управлінські завдання.

Самоосвіта передбачає спеціально організовану, самодіяльну, систематичну пізнавальну діяльність, спрямовану на задоволення пізнавальних інтересів, загальнокультурних і професійних запитів та підвищення кваліфікації. Самоосвіта – це система розумового й світоглядного самовиховання, що спричиняє вольове й моральне самовдосконалення [2].

Сутність самоосвіти менеджерів соціокультурної сфери виражається в задоволенні пізнавальної активності, потребі в самореалізації шляхом неперервної освіти. При цьому основними принципами самоосвіти керівника соціокультурної установи є цілеспрямованість, неперервність, комплексність, варіативність, доступність, єдність загальної і професійної культури, випереджальний характер тощо.

Для досягнення успіху менеджерам соціокультурної діяльності необхідно постійно підвищувати ефективність використання свого часу та часу своїх підлеглих. Раціональне використання часу є результатом наукової організації праці, режиму робочого часу і відпочинку, вміння визначати пріоритетні завдання. Досягти поставлених завдань можна за допомогою тайм-менеджменту.

Питанням підвищення ефективності використання часу займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, такі як Д. Аллен, Г. Архангельський, Л. Зайверт, Г. Захаренко, С. Калінін, С. Кові, Б. Трейсі та інші.

Мета дослідження полягає у розкритті особливостей самоосвітньої діяльності менеджерів соціокультурної діяльності за допомогою тайм-менеджменту.

Ми розуміємо тайм-менеджмент як комплексну систему, що передбачає наявність умінь використовувати практичні методи постановки цілей, планування часу, ухвалення рішень і контролю за виконанням поставлених завдань [4]. Тайм-менеджмент передбачає вміння ставити перед собою цілі; планування своєї діяльності (формулювання завдань, вибір оптимальних рішень, найбільш ефективних способів досягнення поставлених цілей); розвиток навиків самоконтролю, здатності самостійно оцінювати успішність (або неуспішність) своїх дій; врахування витрат часу, вміння ефективно використовувати всі доступні резерви часу [3, с. 9–10].

Фахівці з тайм-менеджменту наголошують на трьох складових системи власного планування:

- «день» – завдання на один день, розпорядок дня;
- «тиждень» – середньострокові завдання, що прогнозуються на тиждень-місяць;
- «рік» – довгострокові завдання [1, с. 80–82].

Алгоритм побудови системи власного планування складається у поступовому взаємозв'язку елементів «день–тиждень–рік». Менеджерам соціокультурної сфери необхідно кожного вечора складати план дня і коригувати його кожного ранку. Планування наступного дня відбувається з урахуванням розділу «тиждень», з нього переносяться актуальні завдання та

справи. Раз на тиждень при плануванні наступного тижня аналізується план на рік, актуальні справи переносяться у план на тиждень.

Оптимізувати самоосвітню діяльність менеджерів соціокультурної діяльності можливо за допомогою технологій ефективного використання часу, а саме системи Франкліна, матриці Ейзенхауера, принципу Паретто, «АВС-аналізу» тощо.

Тайм-менеджмент, як і будь-який інший метод, має свої обмеження. В першу чергу, він орієнтований на особисту ефективність менеджера. При цьому продуктивність праці конкретного керівника соціокультурної установи виходить далеко за рамки особистих орієнтирів, вона пов'язана зі значними контактами та актами взаємодії з іншими посадовими особами усередині організації соціокультурної сфери та за її межами.

Отже, альтернативним способом ефективної організації праці в соціокультурних установах є використання тайм-менеджменту як інструменту самоосвіти менеджера соціокультурної діяльності.

Література

1. Архангельский Г. А. Тайм-драйв. Как успевать жить и работать. Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2005. 240 с.
2. Коджаспирова Г. М. Теория и практика профессионального педагогического самообразования. Москва : Альфа, 1993. 117 с.
3. Образцова Л. Время – деньги. Как управлять своим временем. Москва : АСТ, СПб : Сова, 2007. 126 с.
4. Сорока О. В. Технологічний аспект самоменеджменту. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія: Педагогічні науки 2018. № 1 (315). Ч. I. С. 132–140.

UDK 37.7458 (4)

Aktay Sonnur

Assistant Professor (PhD)

Anadolu University, Faculty of Humanities

Dept. of Russian Language and Literature

Eskişehir / TURKEY

sonnuraktay@gmail.com

TOPONYMY AS AN INTERDISCIPLINARY SCIENCE DİSİPLİNLERARASI BİR BİLİM DALI OLARAK YERADBİLİM

1. Giriş

Топонім (Rus. toponim, Alm. Toponym – Geotoponym, Fr. Toponyme, İng. Toponym – place name) sözcüğü Yunanca topos (yer) ve onoma (ad) kelimesinden türemiştir ve yer adları anlamına gelir. Toponimi (Rus. toponimika, Alm. Ortsnamenkunde, Fr. Toponymie, İng. toponymy) ise yer adlarını inceleyen bilim dalıdır.

Yeradbilim adbilimin bir dalı olarak yer adlarını gerek morfolojik gerekse de etimolojik açıdan araştıran bilimdir. Yer adlandırılmaları yapılırken coğrafi konum,